

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
รายการตาราง.....	(10)
รายการภาพประกอบ.....	(12)
ตัวย่อและสัญลักษณ์.....	(15)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.4 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย.....	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2. ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ลักษณะทางสรีรวิทยาของกล้ามเนื้อ "Biceps Brachii" และสัญญาณไฟฟ้า จากกล้ามเนื้อ.....	4
2.2 การคำนวณแรงที่ใช้ยกน้ำหนักเมื่อแขนอยู่ในสถานะสมดุล.....	6
2.3 เทคนิคการคำนวณทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการประมวลผลสัญญาณไฟฟ้า จากกล้ามเนื้อ.....	10
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3. การออกแบบเครื่องขยายสัญญาณ.....	16
3.1 การออกแบบวงจร.....	16
3.2 การทดสอบคุณสมบัติและการทำงานของเครื่องขยายสัญญาณ.....	25
4. วิธีการทดลองและการประมวลผล.....	28
4.1 การวัดสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ.....	28

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4.2 การบันทึกสัญญาณ.....	29
4.3 การวิเคราะห์สัญญาณ.....	31
5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5.1 การทดสอบอาสาสมัครกับชุดต้นแบบ.....	41
5.2 การทดสอบอาสาสมัครกับชุดทดสอบ.....	58
5.3 การทดสอบหาค่าดัชนีที่ชี้วัดความแตกต่างของการทดสอบแต่ละคนกับเส้น มาตรฐาน.....	60
6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก ก โปรแกรม labVIEW for Windows V6.0i.....	77
ภาคผนวก ข ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์.....	84
ประวัติผู้เขียน.....	100

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
2-1 แสดงคุณสมบัติของ Z - transform.....	12
3-1 ผลการทดลองวงจรในภาพประกอบ 3-2	18
3-2 ผลการทดลองวงจรของความถี่ต่ำแบบบัตเตอร์เวิร์ทซ์อันดับสอง.....	22
3-3 ผลการทดลองวงจรขยายแบบไม่กลับเฟส.....	23
3-4 ผลการทดลองของเครื่องขยายสัญญาณ.....	25
3-5 ผลการทดลองการขยายสัญญาณแบบ Differential Mode.....	26
3-6 ผลการทดลองการขยายแบบ Common Mode.....	27
5-1 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 100 กรัม ที่มุม 45 องศา.....	45
5-2 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 300 กรัม ที่มุม 45 องศา.....	46
5-3 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 500 กรัม ที่มุม 45 องศา.....	46
5-4 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 700 กรัม ที่มุม 45 องศา.....	47
5-5 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 900 กรัม ที่มุม 45 องศา.....	47
5-6 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 100 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	48
5-7 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 300 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	48
5-8 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 500 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	49
5-9 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 700 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	49
5-10 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 900 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	50

รายการตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
5-11 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 100 กรัม ที่มุม 135 องศา.....	50
5-12 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 300 กรัม ที่มุม 135 องศา.....	51
5-13 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 500 กรัม ที่มุม 135 องศา.....	51
5-14 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 700 กรัม ที่มุม 135 องศา.....	52
5-15 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผลของชุดต้นแบบน้ำหนัก 900 กรัม ที่มุม 135 องศา.....	52
5-16 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีอโตริเกรซซีฟของชุดต้นแบบน้ำหนัก 100 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	55
5-17 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีอโตริเกรซซีฟของชุดต้นแบบน้ำหนัก 300 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	55
5-18 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีอโตริเกรซซีฟของชุดต้นแบบน้ำหนัก 500 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	56
5-19 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีอโตริเกรซซีฟของชุดต้นแบบน้ำหนัก 700 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	56
5-20 ผลการทดลองการวิเคราะห์ด้วยวิธีอโตริเกรซซีฟของชุดต้นแบบน้ำหนัก 100 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	57
5-21 ค่าดัชนีป้องกันความคลาดเคลื่อนด้วย Slope Percent Difference และ MSE ของ แต่ละวิธี.....	63
6-1 การจำแนกค่า BMI ตามเกณฑ์ของ IOTF.....	70
6-2 ค่า BMI และผลการวิเคราะห์ของอาสาสมัคร.....	70

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
2-1 ตำแหน่งของกล้ามเนื้อ "Biceps Brachii"	5
2-2 ตัวอย่างสัญญาณไฟฟ้าจากกล้ามเนื้อ.....	6
2-3 คานชนิดที่ 1 มีจุดหมุนอยู่ตรงกลาง.....	7
2-4 คานชนิดที่ 2 มีแรงต้านทานอยู่ตรงกลาง.....	7
2-5 คานชนิดที่ 3 มีแรงพยายามอยู่ตรงกลาง.....	8
2-6 แผนภาพ Rigid Body การยกน้ำหนักเมื่อแขนทำมุม 45 องศา.....	9
2-7 รูปแบบสมการอตรีเกรซซีฟจะปรับสัมประสิทธิ์ให้ใกล้เคียงกับสัญญาณที่ ต้องการมากที่สุด.....	12
3-1 วงจรของ Spinelli, E. M. และ Mayosky, M. A.	17
3-2 วงจรขยายที่สามารถกำจัดแรงดันออฟเซตเมื่อใช้กับวงจรรวมเบอร์ INA114.....	17
3-3 ผลตอบสนองของวงจรถ่ายในภาพประกอบ 3-2.....	19
3-4 ความสามารถในการกำจัดแรงดันออฟเซตอยู่ในย่าน -150 ถึง 150 มิลลิโวลต์.....	19
3-5 วงจรรองความถี่ต่ำแบบแบตเตอรี่เวดจ์อันดับสอง.....	20
3-6 ผลตอบสนองของวงจรรองความถี่ต่ำแบบแบตเตอรี่เวดจ์อันดับสองในอุดมคติ.....	21
3-7 ผลตอบสนองของวงจรรองความถี่ต่ำแบบแบตเตอรี่เวดจ์อันดับสองในการทดลอง.	22
3-8 วงจรขยายแบบไม่กลับเฟส.....	23
3-9 ผลตอบสนองของวงจรถ่ายสัญญาณแบบไม่กลับเฟส.....	24
3-10 ผลตอบสนองของเครื่องขยายสัญญาณ.....	26
4-1 ลักษณะของอิเล็กทรอนิกส์ทรานซิสเตอร์ชนิดพีเอ็นพี.....	28
4-2 แสดงตำแหน่งการติดตั้งอิเล็กทรอนิกส์ทรานซิสเตอร์ตามลักษณะของเส้นใยกล้ามเนื้อ.....	28
4-3 ตัวอย่างลักษณะของการยกน้ำหนักที่มุม 90 องศา.....	29
4-4 โพลซาร์ทของโปรแกรมบันทึกสัญญาณ.....	30
4-5 ตัวอย่างสัญญาณกล้ามเนื้อและMarker.....	31
4-6 สัญญาณที่บันทึกและสัญญาณที่ปรากฏบนจอสโคปขณะที่แขนอยู่นิ่ง.....	31
4-7 สัญญาณที่บันทึกและสัญญาณที่ปรากฏบนจอสโคปขณะที่ยกน้ำหนัก.....	31
4-8 โพลซาร์ทของโปรแกรมความถี่มีเดีย.....	32
4-9 ตัวอย่างความถี่มีเดียและค่าเฉลี่ย น้ำหนัก 500 กรัม ที่มุม 45 องศา.....	33

รายการภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
4-10 ตัวอย่างความถี่มีเดียนและค่าเฉลี่ย น้ำหนัก 500 กรัม ที่มุม 90 องศา.....	33
4-11 ตัวอย่างความถี่มีเดียนและค่าเฉลี่ย น้ำหนัก 500 กรัม ที่มุม 135 องศา.....	34
4-12 โพลซาร์ทของโปรแกรมคำนวณค่าแรงดันประสิทธิผล.....	34
4-13 โพลซาร์ทการหาค่าเฉลี่ยและค่า SD ของวิธีแรงดันประสิทธิผล.....	35
4-14 ตัวอย่างสัญญาณแรงดันประสิทธิผลและค่าเฉลี่ย น้ำหนัก 100 กรัม 90 องศา.....	35
4-15 ตัวอย่างสัญญาณแรงดันประสิทธิผลและค่าเฉลี่ย น้ำหนัก 300 กรัม 90 องศา.....	36
4-16 ตัวอย่างสัญญาณแรงดันประสิทธิผลและค่าเฉลี่ย น้ำหนัก 500 กรัม 90 องศา.....	36
4-17 ตัวอย่างสัญญาณแรงดันประสิทธิผลและค่าเฉลี่ย น้ำหนัก 700 กรัม 90 องศา.....	36
4-18 ตัวอย่างสัญญาณแรงดันประสิทธิผลและค่าเฉลี่ย น้ำหนัก 900 กรัม 90 องศา.....	37
4-19 ตัวอย่างสัมประสิทธิ์อตรีเกรซซีฟทั้ง 10 อันดับของอาสาสมัครคนที่หนึ่ง.....	37
4-20 ตัวอย่างสัมประสิทธิ์อตรีเกรซซีฟทั้ง 10 อันดับ ของอาสาสมัครคนที่สอง.....	38
4-21 โพลซาร์ทของโปรแกรมคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของวิธีอตรีเกรซซีฟ.....	38
4-22 โพลซาร์ทการหาค่าเฉลี่ยและค่า SD ของวิธีอตรีเกรซซีฟ.....	39
4-23 ลักษณะของสัมประสิทธิ์อตรีเกรซซีฟอันดับที่ 1 ที่น้ำหนัก 100 กรัม 90 องศา..	39
4-24 ลักษณะของสัมประสิทธิ์อตรีเกรซซีฟอันดับที่ 1 ที่น้ำหนัก 300 กรัม 90 องศา..	39
4-25 ลักษณะของสัมประสิทธิ์อตรีเกรซซีฟอันดับที่ 1 ที่น้ำหนัก 500 กรัม 90 องศา..	40
4-26 ลักษณะของสัมประสิทธิ์อตรีเกรซซีฟอันดับที่ 1 ที่น้ำหนัก 700 กรัม 90 องศา..	40
4-27 ลักษณะของสัมประสิทธิ์อตรีเกรซซีฟอันดับที่ 1 ที่น้ำหนัก 900 กรัม 90 องศา..	40
5-1 ความถี่มีเดียนเมื่อเปรียบเทียบกับแรงที่มุม 45 องศา ของอาสาสมัครทั้ง 10 คน.....	41
5-2 ความถี่มีเดียนเมื่อเปรียบเทียบกับแรงที่มุม 90 องศา ของอาสาสมัครทั้ง 10 คน.....	42
5-3 ความถี่มีเดียนเมื่อเปรียบเทียบกับแรงที่มุม 135 องศา ของอาสาสมัครทั้ง 10 คน.....	42
5-4 ความถี่มีเดียน ณ มุมต่างๆที่น้ำหนัก 100 กรัม ของอาสาสมัครทั้ง 10 คน.....	43
5-5 ความถี่มีเดียน ณ มุมต่างๆที่น้ำหนัก 300 กรัม ของอาสาสมัครทั้ง 10 คน.....	43
5-6 ความถี่มีเดียน ณ มุมต่างๆที่น้ำหนัก 500 กรัม ของอาสาสมัครทั้ง 10 คน.....	43
5-7 ความถี่มีเดียน ณ มุมต่างๆที่น้ำหนัก 700 กรัม ของอาสาสมัครทั้ง 10 คน.....	44
5-8 ความถี่มีเดียน ณ มุมต่างๆที่น้ำหนัก 900 กรัม ของอาสาสมัครทั้ง 10 คน.....	44
5-9 แรงดันประสิทธิผลเฉลี่ยเปรียบเทียบกับแรงที่มุม 45 องศา ของชุดต้นแบบ.....	53

รายการภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
5-10 แรงดันประสิทธิผลเฉลี่ยเปรียบเทียบกับแรงที่มุม 90 องศา ของชุดต้นแบบ.....	53
5-11 แรงดันประสิทธิผลเฉลี่ยเปรียบเทียบกับแรงที่มุม 135 องศา ของชุดต้นแบบ.....	54
5-12 กราฟค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์ของอตรีเกรซซีฟเปรียบเทียบกับแรงที่มุม 90 องศา...	57
5-13 กราฟของอาสาสมัครชุดทดสอบทั้ง 16 คน เมื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีการหาค่าแรงดัน ประสิทธิผล สำหรับมุม 90 องศา.....	58
5-14 กราฟของอาสาสมัครชุดทดสอบทั้ง 16 คน เมื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีอตรีเกรซซีฟ สำหรับมุม 90 องศา.....	59
5-15 ลักษณะหน้าตาต่างแสดงผลของโปรแกรมที่ใช้คำนวณ.....	61
5-16 โพลซาร์ทในการประมวลผลหาค่าดัชนีทั้ง 2 ตัว.....	62
5-17 กราฟดัชนีค่าความแตกต่างของความชันของวิธีอตรีเกรซซีฟกับอาสาสมัคร....	64
5-18 กราฟดัชนี MSE ของวิธีอตรีเกรซซีฟกับอาสาสมัคร.....	64
5-19 กราฟดัชนีค่าความแตกต่างของความชันของวิธีแรงดันประสิทธิผลกับอาสาสมัคร	65
5-20 กราฟดัชนี MSE ของวิธีแรงดันประสิทธิผลกับอาสาสมัคร.....	65
5-21 กราฟเปรียบเทียบค่าของดัชนีค่าความแตกต่างของความชันที่ได้จากวิธีอตรี- เกรซซีฟกับวิธีค่าแรงดันประสิทธิผล.....	66
5-22 กราฟเปรียบเทียบค่าปกติของ MSE ระหว่างวิธีอตรีเกรซซีฟและค่าแรงดัน ประสิทธิผล.....	67
6-1 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า BMI กับค่าเฉลี่ยของแรงดันประสิทธิผลพร้อมกับเส้น Regression ของอาสาสมัครทั้งหมด.....	72
6-2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า BMI กับค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์อตรีเกรซซีฟพร้อม กับเส้น Regression ของอาสาสมัครทั้งหมด.....	73
ก-1 หน้าตาต่างแสดงผลของโปรแกรมบันทึกสัญญาณ.....	78
ก-2 หน้าตาต่างแสดงผลของโปรแกรมการวิเคราะห์ด้วยความถี่มีเดีย.....	79
ก-3 หน้าตาต่างแสดงผลของโปรแกรมการวิเคราะห์ด้วยวิธีแรงดันประสิทธิผล.....	80
ก-4 หน้าตาต่างแสดงผลของโปรแกรมการวิเคราะห์ด้วยวิธีอตรีเกรซซีฟ.....	81
ก-5 หน้าตาต่างแสดงผลของโปรแกรมที่ใช้ทดสอบ.....	82
ก-6 หน้าตาต่างแสดงผลของโปรแกรมที่สามารถนำผลที่ได้มาปรับค่าความชันได้.....	83

ตัวย่อและสัญลักษณ์

AR	=	วิธีการออโตรีเกรสซีฟ (Autoregressive)
BMI	=	ค่าดัชนีมวลกาย (Body Mass Index)
c	=	ตัวเก็บประจุ (Capacitor)
CMRR	=	อัตราการลดทอนสัญญาณร่วม (Common Mode Rejection Ratio)
dB	=	หน่วยวัดอัตราขยาย (Decibel)
EMG	=	สัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ (Electromyogram)
f	=	ความถี่ (Frequency)
Hz	=	หน่วยวัดความถี่ (Hertz)
m	=	ค่าความชันของเส้นตรง (Slope)
MSE	=	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความผิดพลาด (Mean Square Error)
R	=	ตัวต้านทาน (Resister)
T	=	แรงดึงของกล้ามเนื้อ (Tension)
SD	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
V	=	หน่วยวัดแรงดันไฟฟ้า (Voltage)
V_i	=	แรงดันอินพุท (Input Voltage)
V_o	=	แรงดันเอาต์พุท (Output Voltage)
V_{rms}	=	แรงดันประสิทธิผล (Root Mean Square Voltage)